

AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING VOOR DE NEDERLANDSE PROBUSCLUBS

HV, 29-10-2016

Inleiding

De Probusclub Oldenzaal verzocht ons na te gaan of er de mogelijkheid is een landelijke verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid af te sluiten voor alle Probusclubs?

Zij meldde ons, dat informatie bij een gerenommeerd notariskantoor in Oldenzaal hen had geleerd, dat het bestuur van een Probusclub, volgens de geldende wetten, aansprakelijk gesteld kan worden voor letsel of schade, opgelopen door een van hun leden, tijdens een door de club georganiseerde activiteit.

Om zich tegen zulke gebeurtenissen te beschermen zou een verzekering aan te bevelen zijn. In de huidige vorm van een Probusclub is dat niet mogelijk. Aldus de Probusclub Oldenzaal.

Wij zijn het gevraagde onderzoek gestart in de wetenschap, dat wij op de website van Probus Nederland al een standpunt hadden geformuleerd. (zie bijlage 1)

Juridische informatie over de aansprakelijkheidspositie van een vereniging.

Alle Probusclubs in Nederland zijn een vereniging. De meeste hebben geen statuten die in een notariële akte zijn vervat. Zoals in het Probus Handboek is weergegeven, zijn dat dan verenigingen met beperkte rechtsbevoegdheid. In aanvulling op het handboek geldt nog dat ook deze verenigingen zich kunnen inschrijven bij de Kamer van Koophandel.

Waar kan het bestuur aansprakelijk voor worden gehouden?

Bij de beoordeling van mogelijke aansprakelijkheid van bestuurders tegenover de vereniging, staat de volgende wettelijke regel centraal: iedere bestuurder moet zijn bestuurstaak behoorlijk vervullen. Er is in ieder geval geen aansprakelijkheid voor eigen gedrag van individuele leden.

Diverse ingewonnen informatie

Langs een aantal lijnen zijn wij nagegaan of er reële grote risico's zijn die door Probusclubs gelopen zouden kunnen worden.

Uit een memorandum, dat wij van een oud-directeur van een schadeverzekeringsmaatschappij mochten ontvangen citeren wij :

Angst voor iets dat mogelijk zou kunnen gebeuren is dikwijls ook de motivatie om zich daartegen te verzekeren.

*Wat zou kunnen gebeuren waarvoor een Probus groep aansprakelijk zou worden gesteld ?
Probeer daar maar eens iets voor te vinden.*

Er moet dan sprake zijn van schuld voor een voorval dat geld gaat kosten, waarvoor niet een lid maar de Probusvereniging aansprakelijk zou kunnen worden gesteld ?

Dan moet het bestuur het wel heel bont maken.

Ook bij uitjes kan uiteraard een lid iets kapot maken of een ongeval veroorzaken door bijvoorbeeld niet goed over te steken. Daar is dat lid dan aansprakelijk voor en niet de commissie die dat uitje heeft georganiseerd.

Ik adviseer dus negatief, laten wij de beide voeten op de grond houden en de verzekeraars niet spekken met de premie . Die is meestal hoog, zeker als men ook niet begrijpt waarom men een dergelijke verzekering wil (dus er zal wel iets aan de hand zijn !!).

Ook hebben wij een tussenpersoon gevraagd een premie-indicatie af te geven voor een collectieve aansprakelijkheidsverzekering. Gedeeltelijk weergegeven luidde die:

VERZEKERD BEDRAGEN :

Algemeen

€ 2.500.000 als maximum per aanspraak en € 5.000.000 als maximum per verzekeringsjaar

Deze limieten gelden voor personen- en/of zaakschade

VERZEKERDE HOEDANIGHEID

Stichting en Vereniging en/of Clubs ter bevordering van saamhorigheid en vriendschap van door periodieke bijeenkomsten en het organiseren van bv. lezingen, golf/bridgetoernooi, lunch, diner fietsmiddag, excursies etc.

DEKKINGSGEBIED Europa

EIGEN RISICO € 500 per aanspraak

PREMIE € 1.800,00 per jaar (gebaseerd op ca 12.000 leden tegen 0,15 o/oo per lid met een minimumpremie van € 1.500,00 en exclusief kosten en assurantiebelaasting).

Naar onze mening een zo lage premie, dat de vraag gewettigd is of er wel risico gelopen wordt.

Voorts hebben wij een offerte gevraagd aan een grote verzekeraar van verenigingsaansprakelijkheid te weten AON. Deze verzekeraar heeft steeds laten weten de zaak in bespreking te hebben. Maar ook na onze laatste rappel in juli 2016 is het oorverdovend stil gebleven.

Onze conclusie is, dat zij niet met een goed aanbod kunnen komen, omdat de premie en de kans op schade niet met elkaar in overeenstemming zijn.

De premie zou wel eens grotendeels uit administratiekosten kunnen bestaan.

Een verschijnsel, dat wij ook al meenden te zien bij de offerte van de assurantietussenpersoon.

De VNG vrijwilligerspolis

Veel van het werk, dat binnen een Probusclub verricht wordt, kan aangemerkt worden als vrijwilligerswerk. In de gevallen, dat er schade ontstaat door toedoen van een vrijwilliger, is in het overgrote deel van de Nederlandse gemeenten een verzekering.

De VNG meldt, dat ongeveer 300 gemeenten zich via de VNG hebben verzekerd en dat daarnaast 100 gemeenten een vrijwilligersverzekering hebben via andere kanalen. Een kleine minderheid van de gemeenten heeft (nog) niets.

Via deze verzekering zijn verzekerd alle vrijwilligers (politie en brandweer uitgezonderd) die in enig organisatorisch verband, onverplicht en onbetaald werkzaamheden verrichten ten behoeve van anderen en/of de samenleving waarbij een maatschappelijk belang wordt

gediend. Met organisatorisch verband wordt hier bedoeld, dat het vrijwilligerswerk vanuit een collectief (bijvoorbeeld een vereniging) plaats dient te vinden.

De basisdekking van deze verzekering omvat een ongevallen- en persoonlijke eigendommenverzekering voor de vrijwilliger, alsook een aansprakelijkheidsverzekering. Er kan door de gemeente ook een uitgebreidere dekking zijn gekozen (de VNG Vrijwilligers PlusPolis). Daarin zijn de volgende verzekeringen ondergebracht :

- Aansprakelijkheidsverzekering voor Rechtspersonen;
- Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering voor alle vrijwillige bestuurders en toezichthouders van de organisatie;
- Verkeersaansprakelijkheid voor Rechtspersonen;
- Rechtsbijstandverzekering voor Vrijwilligers.

Voor al deze verzekeringen geldt, dat deze verzekeringen alleen van kracht zijn voor zover de schade niet is gedekt door een andere verzekering (secundaire dekking).

Meer informatie staat op de website van de [VNG](#) en van [Centraal Beheer](#).

Concluderend

Een collectieve aansprakelijkheidsverzekering via Probus Nederland is ter bescherming van de Probusclubs niet nodig. Wij hebben daarbij het volgende overwogen

Onze conclusie is :

1. Probusclubs doen er goed aan hun vereniging in te schrijven bij de Kamer van Koophandel op basis van hun statuten - reglement.
2. Wil men volledige rechtsbevoegdheid, dan is een notariële akte vereist. Neemt de club genoeg met beperkte rechtsbevoegdheid dan is de gang naar de notaris niet nodig.
3. Een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering is voor de gebruikelijke activiteiten van een Probusclub een wel erg zwaar instrument. Beter lijkt ons voor bijzondere evenementen, waarbij men reële en financieel zware risico's loopt, een aparte verzekering af te sluiten.
4. Voor veel activiteiten zal dekking gevonden kunnen worden bij een gemeentelijke verzekering. Dat is echter niet in alle gemeenten het geval.

Wij zullen de voorlichting via ons handboek aanpassen.

Aansprakelijkheid bestuur Probusclubs

Inschrijving bij de Kamer van Koophandel is niet noodzakelijk, maar wel raadzaam als de persoonlijke aansprakelijkheid van het bestuur moet worden beperkt. Er zijn geen notariële akte/statuten vereist.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen de club. In principe is de vereniging of stichting aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. Een bestuurder kan - naast de vereniging - aansprakelijk worden gesteld bij het niet nakomen van een overeenkomst, bij schade door een handeling of door nalaten van iets wat behoorlijk was geweest.

Er zijn twee soorten verenigingen:

1. met *beperkte rechtsbevoegdheid*. Deze wordt ook wel een informele vereniging genoemd en is het meest gebruikelijk. Kenmerken:
 - Statuten of Huishoudelijk Reglement niet opgenomen in notariële akte.
 - Inschrijving in handelsregister KvK is niet nodig maar wel mogelijk. De banken vereisen voor het openen en aanhouden van een rekening inschrijving in KvK. Inschrijving van een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid in KvK betekent qua aansprakelijkheid dat eerst het vermogen van de vereniging moet worden aangesproken en als daar niets te halen is: de bestuurders.
 - Alle bestuurders zijn hoofdelijk (d.w.z. ieder persoonlijk) aansprakelijk voor de schulden van de vereniging en kunnen met hun privévermogen voor de volledige schade worden aangesproken (een schuldeiser kiest dus meestal één kapitaalkrachtige bestuurder uit).
2. De aansprakelijkheid kan beperkt worden door voor rechtspersoonlijkheid van de vereniging te kiezen. In principe is de bestuurder dan niet meer met het privévermogen aansprakelijk, omdat deze optreedt namens de rechtspersoon.
Zo'n vereniging heeft *volledige rechtsbevoegdheid*. Kenmerken:
 - Statuten opgenomen in notariële akte. Kosten akte verschillen per notaris!
 - Inschrijving in handelsregister van KvK
 - Geen aansprakelijkheid van bestuurders, tenzij onbehoorlijk bestuur of wanbeleid. Bij onbehoorlijk bestuur of wanbeleid is het uitgangspunt een collectieve aansprakelijkheid en verwijtbaarheid. Als door de Algemene Ledenvergadering echter het jaarverslag en het gevoerde beleid al is goedgekeurd, geldt die collectieve aansprakelijkheid niet meer, maar nog wel de individuele aansprakelijkheid van de 'onbehoorlijk'/'wanbeleid'- bestuurder.
 - Een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid kan dezelfde rechten en verplichtingen aangaan als iedere burger, dus bijv. onroerend goed en schenkingen verkrijgen en ook erven. Voor het laatste moet - om geen successie- of schenkingsrechten te hoeven betalen- het doel van de vereniging van algemeen maatschappelijk belang zijn én als zodanig bij het Ministerie van Financiën zijn geregistreerd.

Advies Probus Nederland:

Volledige rechtspersoonlijkheid is niet nodig, omdat

- de clubs in het algemeen geen onroerende zaken in bezit zullen hebben;
- evenmin schulden van enige omvang zullen hebben;
- aansprakelijkheid, bijv. bij excursies, vrijwel nooit bij het bestuur van de club ligt (tenzij er sprake van schade door toedoen van één van de deelnemers; dan is de club en dus het bestuur wel aansprakelijk);
- zo notariskosten en rompslomp voorkomen kunnen worden (bestuurswijzigingen moeten meteen doorgegeven worden aan de KvK).

Verzekeringen

Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. Deze verzekering biedt dekking voor materiële en/of letselschade, veroorzaakt door leden/bestuurders van een rechtspersoon (Probusclub met volledige rechtsbevoegdheid). Als leden in clubverband schade veroorzaken aan derden, of onderling aan elkaar, is de kans groot dat dit niet gedekt is door hun particuliere aansprakelijkheidsverzekering (W.A.)

Bestuursaansprakelijkheidsverzekering.

Deze verzekering biedt dekking tegen vermogensschade en biedt bescherming van het privévermogen van de bestuurder tegen aanspraken. Men kan als bestuurder bijvoorbeeld aansprakelijk worden gesteld voor onbehoorlijke taakvervulling, wanbetalingen, onrechtmatige daad enz.

Advies Probus Nederland:

Een algemeen advies is moeilijk te geven omdat dit o.m. afhankelijk is van:

- of de club risicovolle activiteiten organiseert
- of er veel geld omgaat in de vereniging
- of men verplichtingen aangaat die niet kunnen worden nagekomen enz.

In de meeste gevallen is het onnodig een speciale verzekering af te sluiten.

Mocht een Probusclub toch tot de conclusie komen dat een verzekering noodzakelijk is, dan zullen verzekeringsmaatschappijen meestal inschrijving bij de KvK eisen.